

## Protokół Nr XXXII.2017

***z XXXII nadzwyczajnej sesji Rady Powiatu Elckiego, Rady Miasta Elku, Rady Gminy Kalinowo, Rady Gminy Prostki, Rady Gminy Stare Juchy, która odbyła się w dniu 22 czerwca 2017 roku w godzinach 14<sup>50</sup> - 16<sup>20</sup> w Elckim Centrum Kultury w Elku (protokół sporządzono od chwili przybycia radnych Rady Powiatu Elckiego, po zakończonej sesji zwyczajnej Rady Powiatu Elckiego).***

W sesji wspólnej uczestniczyło:

- 21 radnych Rady Powiatu Elckiego,
- 21 radnych Rady Miasta Elku - nieobecni radni: Jan Gróndwald, Irena Markowska.
- 13 radnych Rady Gminy Kalinowo – nieobecni radni: Leszek Miezio, Dariusz Kuprewicz.
- 10 radnych Rady Gminy Prostki – nieobecni radni: Krzysztof Borkowski, Wiesław Karwowski, Zdzisław Siedlecki, Małgorzata Wojciechowska, Kamil Zyskowski.
- 9 radnych Gminy Stare Juchy – nieobecni radni: Robert Kozłowski, Stanisław Piela, Lech Milewski, Mieczysław Murzynowski, Mariusz Osewski, Ludwik Różyński.

### **Pkt 1. Otwarcie sesji, stwierdzenie prawomocności obrad.**

O godzinie 14<sup>50</sup> w trakcie wystąpienia dra Marcina Radziłowicza na salę obrad weszli radni Rady Powiatu Elckiego.

Po zakończeniu wystąpienia dra Marcina Radziłowicza Przewodniczący Rady Powiatu Elckiego Andrzej Wiszowaty otworzył obrady nadzwyczajnej sesji Rad Samorządu Powiatu Elckiego i stwierdził, że zgodnie z listami obecności aktualnie w posiedzeniu uczestniczy większość radnych, więc obrady były prawomocne.

Przewodniczący Rady Powiatu Elckiego A. Wiszowaty powitał: Wójta Gminy Stare Juchy Ewę Jurkowską-Kawałko, Prezydenta Miasta Elku Tomasza Andrukiewicza, Wójta Gminy Kalinowo Andrzeja Bezdzieckiego, Wójta Gminy Prostki Mirosława Orłowskiego, radnych oraz wszystkich obecnych na sali.

### **Pkt 2. Zatwierdzenie porządku obrad.**

Przewodniczący Rady Powiatu z uwagi na spóźnienie radnych Rady Powiatu Elckiego, którzy to obradowali na sesji zwyczajnej poinformował, że wystąpienie dr Marcina Radziłowicza na temat konstytucyjnych podstaw funkcjonowania samorządu terytorialnego miało już miejsce, a następnie otworzył dyskusję.

Radny Gminy Kalinowo Krzysztof Grzęda zawnioskował o wprowadzenie do porządku obrad pkt. „Dyskusja nad Kartą Samorządności”.

Radny Rady Powiatu Elckiego Ryszard Skawiński w imieniu Klubu Radnych Powiatowych Prawo i Sprawiedliwość zawnioskował o wprowadzenie do porządku obrad punktu dotyczącego dyskusji radnych nad wspólnym stanowiskiem Rad Samorządów Powiatu Elckiego wobec Karty Samorządności. Następnie zwrócił uwagę, że nie słyszał całości wypowiedzi dr M. Radziłowicza, więc nie zna wszystkich „bardzo cennych” argumentów w tej sprawie.

Radny Rady Powiatu Elckiego Tomasz Bartnik zapytał Przewodniczącego, czy został przygotowany wspólny regulamin prowadzenia obrad, czyli w jaki sposób będziemy głosować, jak będą liczone głosy, w oparciu o który Statut będą prowadzone obrady. Następnie powiedział, że już na sesji Rady Powiatu Elckiego stwierdził, że to zgromadzenie

zostało zwołane nielegalnie, z naruszeniem prawa, Statutu Powiatu Ełckiego, ponieważ Zarząd Powiatu Ełckiego nie przedłożył projektu uchwały, a do stanowiska, które mamy przyjąć nie ma uzasadnienia.

Przewodniczący A. Wiszowaty w odniesieniu do uwag radnego T. Bartnika oświadczył, że zgodnie ze Statutem Powiatu Ełckiego możemy uchwalić regulamin głosowania na bieżąco – w trakcie głosowania będą liczone głosy wszystkich radnych. Następnie poddał pod głosowanie wniosek radnego R. Skawińskiego i radnego K. Grzędy z uwagi na to, iż dotyczyły one tej samej sprawy.

„Za” przyjęciem wniosku głosowało 32 radnych, „przeciw” 23 i 11 „wstrzymało się”.

Przewodniczący Rady Powiatu Ełckiego oświadczył, iż wniosek został przyjęty.

Prezydent Miasta Ełku Tomasz Andrukiewicz stwierdził, że przybyliśmy na wspólną sesję, żeby podjąć stanowisko, każdy stanowisko otrzymał w formie pisemnej. *„Oczywiście można dyskutować... bardzo długo dyskutować, jest nas ponad 70 osób i rozumiem w jakim celu zostały złożone te wnioski, po to, żeby wyjaśnić... pewne kwestie. Natomiast chciałbym też powiedzieć jedną rzecz, że my nie przyjmujemy żadnej uchwały, żadnej uchwały stanowiącej prawo, co więcej nasze stanowisko, celowo to robimy, by nie podlegało nadzorowi Wojewody, bo te uchwały, które zostały przyjęte, jako uchwały, zostały przez Wojewodów uchylone, nie ze względu na brak form, ale ze względów różnych i chciałbym byśmy szanując swój czas może określili w tej dyskusji, ile mamy czasu, bo tak możemy siedzieć tak długo, żeby nie było kworum... Oczywiście możemy mówić o kneblowaniu ust itd., ale rozumiem, że taka jest intencja, przedstawiając tę Kartę Samorządności, która obowiązuje w całej Europie, żeby przypomnieć, nie krytykując nikogo, o tym czego oczekujemy w naszych działaniach... Bardzo bym prosił, żeby szanować czas nas wszystkich, którzy przybyliśmy, dzisiaj jest jeszcze koniec roku, jest wielu nauczycieli, rodziców, którzy chcą wrócić do swoich dzieci i chciałbym, żeby to szanować, bo myśmy oczekiwali też na państwa z powiatu bardzo... długo”.*

Radny R. Skawiński zwrócił uwagę, że w zaproponowanym porządku obrad nie ma „przyjęcia” lecz jest „podjęcie wspólnego stanowiska” i zapytał „jaki to wspólne stanowisko będzie, to jest właśnie kwestia do dyskusji, a nie że państwo uważacie, że... mamy podjąć wspólne stanowisko na tak... może większość ma inne zdanie”.

Z-ca Prezydenta Miasta Ełku A. Urbański zauważył, że stanowiska, albo się przyjmuje, albo nie i nie dyskutuje się nad nim. Radni otrzymali stanowisko w takiej formie, w jakiej przyjęło je 1700 samorządów w Polsce, żeby się z nim zapoznać i przyjąć w takim samym brzmieniu. *„Nie wiem do czego teraz ta dyskusja ma prowadzić, czy do jego zmiany, czy do uszczegółowienia. To już nie będzie to stanowisko. Ja mam świadomość, że tutaj cześć osób przyszła... z takim zamiarem, żeby tutaj rozpętać jakąś dyskusję, żeby pokazać, że to stanowisko jest... niewłaściwe, czy też w ogóle traktując to zgromadzenie, jako zgromadzenie nielegalne, ja bym w takich nielegalnych zgromadzeniach nie brał udziału... jako samorządowiec. Natomiast stanowiska mają to do tego, że... z nimi się zapoznajemy i przyjmujemy je, albo nie. Ja odczytałem na początku, że państwa obecność jest tutaj dowodem tego, że chcecie takie stanowisko przyjąć, a nie teraz nad nim... być może godzinami dyskutować. Nie wiem, czy tam jest coś w tym stanowisku niezrozumiałego... jeżeli ktoś się nie zgadza... z tymi zapisami, to może... nie podnieść ręki w momencie, kiedy będziemy je przyjmować... Sądzę, że nie jest najwłaściwszym dzisiaj dyskutowanie nad tym stanowiskiem, bo sądzą że każdy powinien być już z nim zapoznany...”.*

Radny K. Grzęda powiedział, że przyjechaliśmy tu z uwagi na zapowiedź potrącenia stawki diety w przypadku nieobecności. Następnie zauważył, że przygotowując się na sesję rozmawia ze swoimi wyborcami, mieszkańcami, jakie mają stanowisko w danej sprawie i może ono mu się nie podobać, ale jest zobowiązany do jego przedstawienia wraz z informacją zwrotną.

Przewodniczący Rady Miasta Ełku Dariusz Wasilewski zawnioskował o zakończenie dyskusji w tym punkcie w związku z tym, że wniosek radnych został przyjęty i dyskusja się odbędzie. Następnie zaproponował przegłosowanie porządku obrad po zmianach.

*Radna Rady Powiatu Elckiego A. Kossakowska przypomniała, że Przewodniczący Rady Powiatu Elckiego obiecał Radnym na sesji, że udzieli im głosu.*

*Przewodniczący A. Wiszowaty poinformował, że dyskusja odbędzie się w pkt. 7, a następnie poddał porządek obrad pod głosowanie.*

*Przewodniczący Rady Powiatu Elckiego oświadczył, że poniższy porządek obrad został przyjęty przy 1 głosie „wstrzymującym się”.*

- 1. Otwarcie sesji, stwierdzenie prawomocności obrad.*
- 2. Zatwierdzenie porządku posiedzenia.*
- 3. Wystąpienie dra Marcina Radziłowicza na temat: Konstytucyjne podstawy funkcjonowania samorządu terytorialnego.*
- 4. Wystąpienie Starosty Elckiego Marka Chojnowskiego.*
- 5. Wystąpienie Prezydenta Miasta Elku Tomasza Andrukiewicza.*
- 6. Wystąpienie wójtów.*
- 7. Dyskusja radnych nad wspólnym stanowiskiem Rad Samorządów Powiatu Elckiego wobec Karty Samorządności.*
- 8. Podjęcie wspólnego stanowiska Rad Samorządu Powiatu Elckiego w sprawie Karty Samorządności.*
- 9. Zakończenie sesji.*

*Radna Powiatu Elckiego A. Kossakowska wystąpiła z zapytaniem, kto protokółuje dzisiejsze posiedzenie.*

*Przewodniczący Rady Powiatu Elckiego A. Wiszowaty odpowiedział, że pracownik Biura Rady Powiatu Elckiego.*

### **Pkt 3. Wystąpienie dra Marcina Radziłowicza na temat: Konstytucyjne podstawy funkcjonowania samorządu terytorialnego.**

*Przewodniczący Rady Powiatu Elckiego A. Wiszowaty przypomniał, że wystąpienie dra Marcina Radziłowicza na temat Konstytucyjnych podstaw funkcjonowania samorządu terytorialnego zostało już ogłoszone, przeszedł do punktu 4 sesji.*

### **Pkt 4. Wystąpienie Starosty Elckiego Marka Chojnowskiego.**

*Starosta Elcki M. Chojnowski poinformował, że na sesji Rady Powiatu Elckiego odbyła się dyskusja w sprawie zwołania sesji nadzwyczajnej, więc pewne rzeczy chciałby powtórzyć. Niedawno minęła 27 rocznica powstania samorządu terytorialnego, natomiast 27 maja 1990 r. „Polacy poprzez demokratyczne wybory władz lokalnych po raz pierwszy zyskali możliwość decydowania o najistotniejszych sprawach w gminie... 12 lat później powstały powiaty i województwa samorządowe... Samorządność to jest idea, która zakłada, że grupy społeczne same decydują o sobie. Jesteśmy samorządni, to znaczy, że wyznaczamy sobie cele, stawiamy zadania i sami się kontrolujemy, szeroko tutaj mówił o tym dr Radziłowicz. Na przestrzeni dwóch dekad funkcjonowania samorządności w Polsce następowały zmiany podstawowych wartości samorządu terytorialnego, w pierwszych 10 latach, gdy budowano fundamenty samorządności, w Polsce najważniejsze były podstawowe, takie ustrojowe wartości, czyli wolność, równość, powszechność. W następnym... dziesięcioleciu ustąpiły one wartościom fundamentalnym rozwoju samorządu terytorialnego, takim jak więzi lokalne, poczucie wspólnoty... budowanie kapitału społecznego, rozwój... organizacji pozarządowych, te wszystkie rzeczy... które... tworzą... samorząd, społeczeństwo obywatelskie. Uczyliśmy się, przeżywaliśmy sukcesy, porażki, ale śmiało można powiedzieć, że... daliśmy radę... przez te 27 lat. Przez te lata samorząd stał się... nierozzerwalnym elementem naszego ustroju, a umiejętne planowanie naszych budżetów i korzystanie, od niedawna z funduszy zewnętrznych, umożliwiło realizację wielu ważnych decyzji, przedsięwzięć... w naszym powiecie, w każdej z naszych gmin, została wykonana*

ogromna praca na rzecz wspólnot lokalnych, co umocniło rolę i znaczenie samorządów w Polsce... Ten model ustrojowy, który jest teraz w Polsce, jest... super modelem, który został wypracowany przez wiele lat i może być wzorem dla innych krajów. Samorząd terytorialny jest fundamentem demokratycznego państwa, dlatego... osobiście, ale myślę, że szanowni państwo też podzielają to zdanie, że z niepokojem przyglądamy się, tak jak mówiłem dzisiaj na sesji naszej powiatowej, takim zmianom, które są gdzieś zapowiadane, owszem nie ma żadnych dokumentów proponujących zmiany w prawie, dotyczące samorządu, ale pojawiają się takie głosy, że będą takie, czy inne zmiany i tego... się obawiamy. To obserwuje... z niepokojem, co się może stać, co się może wydarzyć, bo były propozycje... chociażby ograniczenia kadencyjności, podobno, bo na piśmie tego nie ma... teraz podobno nie ma tych propozycji ograniczenia kadencyjności dla... osób wybranych w wyborach bezpośrednich, więc... tego nie wiemy i nie jesteśmy w ogóle przeciwko jakimkolwiek zmianom, bo żeby się rozwijać, to trzeba się zmieniać, tylko chcemy, żeby one były przede wszystkim dobrze przemyślane i... dokonywane z co najmniej poszanowaniem prawa, to na pewno, bo ja nie widzę jakiś tam zagrożeń, chodzi o to, żeby były konsultowane z tymi którzy... realizują... tą samorządność w Polsce... Jeżeli... ktoś dla nas wprowadza jakieś zmiany... to dobrze by było przynajmniej chociaż spytać formalnie. Czy wykorzystają tą opinię samorządów rządzący, czy nie, to inna sprawa, to jest prawo... demokracji... parlament jest wybrany, on ustala prawo, ale... mam taką nadzieję, że... będziemy pytani, w jakim kierunku te zmiany... będą, czy, jak my uważamy, bo to są wieloletnie doświadczenia, tutaj na dole... często jest tak, że władza... jest w Warszawie, patrzy ogólnie na cały kraj, ja to rozumiem, ale warto spytać, to tak samo... przy uchwalaniu budżetu są budżety obywatelskie wprowadzane, pyta się mieszkańców, co byście chcieli, nie to, co ja chcę jako... Starosta, Prezydent, Wójt, Burmistrz, ale konsultujemy się z mieszkańcami, co jest dla nas niezbędne... to tak na roboczo, a... z założenia to... chcielibyśmy, ja przynajmniej bym chciał, mam takie marzenie, żeby jednak rząd spytał się nas, czego my oczekujemy, a te... doświadczenie, którzy wy wszyscy państwo macie, żeby to... wykorzystać... żeby władza skorzystała z tej wiedzy... którą... można bezpowrotnie stracić, a warto... tą wiedzę wykorzystać... Myślę, że przyjmiemy to stanowisko w takiej formie, w jakiej ono jest... My nie chcemy nikogo atakować... chcemy tylko powiedzieć, że... warto też się nas spytać...”.

Przewodniczący przystąpił do pkt. 5 sesji.

#### **Pkt 5. Wystąpienie Prezydenta Miasta Elku Tomasza Andrukiewicza.**

Prezydent Miasta Elku T. Andrukiewicz zwrócił uwagę: „jako radni, jako wójtowie, jako zarząd powiatu zostaliśmy wybrani przez mieszkańców po to, żeby jak najlepiej dbać o sprawy w swoich gminach, w swoich sołectwach, żeby wsłuchując się w te czasem troski, bolączki, kierując się swoją mądrością, biorąc pod uwagę możliwości gminy, powiatu, jak najlepiej te sprawy rozwiązywać, ponieważ mamy takie kompetencje. Ustawa o samorządzie gminnym, konstytucja tak zostały ukształtowane, żeby jak najlepiej to czynić i jestem przekonany, że... w każdej gminie naszego powiatu, w Gminie Elk, Stare Juchy, Prostki, Kalinowo, w Mieście Elku i w Powiecie Elckim mamy na tyle mądrości... i wiedzy by jak najlepiej te sprawy rozwiązywać i przykładem są te działania, które jako rady podejmujemy przez ostatnie lata, choćby w tej kadencji. Stanowimy wspólnotę swojej gminy, swojego miasta, swojego powiatu, bo zamieszkujemy to terytorium i chciałbym żebyśmy jak najlepiej wypełniali... te powinności biorąc pod uwagę nałożone na nas kompetencje. My nie chcemy... proponując podjęcie tego stanowiska, walczyć z rządem, walczyć z parlamentem, walczyć z władzą, bo tam gdzie taka walka następuje, tam się nie dzieje dobrze, czego przykładem są swary... na szczeblu centralnym. My, jak w dobrej rodzinie, chcemy podyskutować, chcemy rozmawiać, a z czasem być może napominać, bo nie jest niczym złym napominać, przypominać o pewnych prawach i powinnościach, jakie się dzieją. Przecież wiemy, że w naszych gminach brakuje środków finansowych na zadania zlecone, musimy dokładać z własnych pieniędzy na zadania rządowe, a tym samym nie możemy wykonywać własnych

zadań w niektórych przypadkach. Jeżeli nakładane są na nas zadania rządowe, to staramy się wykonać to jak najlepiej. Wiemy, że w ostatnim czasie pomniejszono uprawnienia samorządu województwa, mówię tutaj o Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska, mówię tutaj o Wojewódzkich Ośrodkach Doradztwa Rolniczego, mówi się teraz o Powiatowych Urzędach Pracy, o Inspektoratach Nadzoru Budowlanego, my uznajemy, że to, co było robione przez samorząd, było dobrze zarządzane i chcielibyśmy, żeby uszanować ten porządek i tą Kartą chcemy poprosić rząd, żeby respektował przyjęte rozwiązania, ale jeżeli są pomysły na to, żeby było inaczej, to żeby podjąć dyskusję, przygotować dokumenty w tym zakresie, do dyskusji, taką rzecz zrobił Prezydent RP zapowiadając... za rok dyskusję w ramach referendum, gdzie się wypowiemy na temat również samorządów, na temat naszej konstytucji i sprowadzanie dyskusji do tego, że ktoś kogoś chce pozbawić stanowiska poprzez dwukadencyjność, jest bardzo dużym uproszczeniem, z naszych ust nigdy nie padło coś takiego, że my jesteśmy przeciwni, dyskutujemy, może będą lepsze rozwiązania, dwukadencyjność może będzie lepsza, może dwie kadencje pięć, siedmioletnie, może będą lepsze, rozwiązania stosowane w całej Europie. Chcielibyśmy, żeby państwo polskie nam pomagało, żeby nie wyręczało nas w tych działaniach, które prowadzimy dobrze, a wierzę, że w każdej gminie, każdy ma poczucie, że realizujemy dobrze działania i by nie odbierano uprawnień radnym Rady Gminy, Rady Miasta i Rady Powiatu.... Z szacunkiem odnosimy się do każdej władzy, ale z władzą uważam, że trzeba dyskutować, napominać, dla mnie nie jest niczym złym, kiedy ktoś mi przypomina z radnych, z mieszkańców, żebym szanował jego prawa, żebym pamiętał o kodeksach, to jest rzecz naturalna, kiedy się zarządza popełnia się błędy, jeżeli się popełnia błędy, trzeba być gotowym na przyjęcie również gorzkich słów, krytycznych, po to żeby podjąć lepszą współpracę...”

Przewodniczący A. Wiszowaty przystąpił do pkt. 6 sesji.

## **Pkt 6. Wystąpienia wójtów.**

Wójt Gminy Kalinowo Andrzej Bezdziecki zwrócił uwagę, że spotkaliśmy się po to, aby zabrać głos w konkretnej sprawie. Doświadczenie osób zgromadzonych na tej sali daje możliwość argumentowania, rozmowy, mówienia, co jest w samorządzie dobre, a co jest złe. „Dzisiaj, poruszając ten temat i mówiąc o samorządności, również w Powiecie Elckim, nie wiem, czy tak do końca robimy to dla siebie, bo my po trzech, czterech, pięciu kadencjach... jesteśmy już bliżej tej ostatniej, natomiast po nas przyjdą młodzi ludzie, którzy... chyba potrzebują dzisiaj jeszcze więcej wolności, bo wszystko na to wskazuje. Myślę, że to, co się dzieje dzisiaj będzie rzutowało na naszą przyszłość... W demokracji każdy ma prawo mieć swoje zdanie, bo to jest zupełnie naturalna sprawa w demokracji, każdy ma prawo się na każdy temat wypowiadać, tak jak uważa za stosowne, ale w kraju demokratycznym, by przede wszystkim mieszkańcy byli zadowoleni i żeby żyło im się normalnie, te władze dwie: centralna i samorządowa, muszą się we właściwy sposób uzupełniać, tylko wtedy i tylko w takim momencie ten kraj będzie mógł normalnie funkcjonować. Pytanie jest... teraz, gdzie ta granica - centralizacji i samorządności, gdzie będzie przesunięta granica władzy centralnej i samorządowej. Ja jestem osobiście zwolennikiem przejmowania kolejnych zadań przez samorządy, ja nie chcę dyskutować i mówić o pieniądzach, bo to jest oczywiście ważne, by za zadaniami szły pieniądze, ale kompetencje samorządów powinny być poszerzane, a nie odwrotnie. To my... jesteśmy na miejscu... nie chcę powiedzieć, że my wiemy lepiej... my wszyscy wiemy więcej... stąd widać więcej, nasi mieszkańcy mają z nami bezpośredni kontakt, nasi mieszkańcy przyjeżdżają do nas, rozmawiają, my te problemy znamy bardzo dobrze i jeśli nie lepiej, to więcej mamy możliwości rozwiązania tych problemów na miejscu. Szanowni Państwo, chcę podkreślić, że dzisiejsze nasze spotkanie, to głos w dyskusji, która przetacza się przez całą Polskę. Dzisiaj nie mamy jeszcze pełnej wiedzy... w którym kierunku zmiany będą szły, raczej kierunek jakby trochę widać, pan Prezydent o tym mówił... Natomiast chciałbym dołożyć jeszcze słowo na koniec... wspólnota samorządowa to jest jedyna wspólnota, jaka została wpisana w tekst Konstytucji RP, to coś oznacza... to o czymś

*świadczy i wg mnie powinno być pielęgnowane, bo nie ma rozwoju bez społeczności lokalnej, tamten problem przerabialiśmy wiele, wiele lat temu wstecz... ”.*

*Wójt Gminy Prostki Mirosław Orłowski w swoim wystąpieniu zwrócił uwagę na to, że warto się wspólnie spotykać kilka razy w kadencji, żeby przedyskutować pewne problemy, na szanowanie głosu większości, mając przy tym własne zdanie oraz na szukanie kompromisu i życzył dobra wspólnego w rodzinie, gminie, powiecie, województwie i kraju.*

*Wójt Gminy Stare Juchy Ewa Jurkowska-Kawałko powiedziała, że dzisiejsza sesja jest szczególna, ponieważ jej tematem jest samorządność, która stanowi istotę funkcjonowania wszystkich małych społeczności lokalnych i jest zagwarantowana przez konstytucję. Następnie na przykładzie swojej gminy powiedziała: „samorządność dla nas, to jest uczestniczenie w życiu naszej gminy, rozwijanie jej..., to są inwestycje, inwestycje, które są prowadzone, tak aby spełniały... potrzeby mieszkańców, konsultowane z mieszkańcami. Mieszkańcy biorą przecież udział w opracowywaniu zarówno planów rozwoju wsi, jak i danej gminy, a więc w myśl takiej zasady: nic bez nas nie może się odbywać”. Wójt E. Jurkowska-Kawałko przedstawiła również refleksję, która jej się nasunęła w trakcie uprzednich wypowiedzi: „choć wszyscy o tym wiemy, że na dzień dzisiejszy jesteśmy bardzo podzielonym krajem, czytamy o tym, widzimy to w mediach, ale po raz pierwszy proszę państwa odczułam to... bardzo osobiście... co mnie bardzo po prostu zabolalo. Kolega mówił o kompromisie, ja też liczę na ten kompromis, bo poniekąd każdy z nas ma rację, każdy ma doświadczenie. Mam nadzieję, że dzisiejsze nasze spotkanie przybliży nas do tego kompromisu, spowoduje, że będziemy mogli rozmawiać wspólnym językiem, wypracowywać wspólne wnioski, a nie narzucać... pewnych rzeczy jeden drugiemu. Życzę dla samorządów w całej Polsce naprawę szerokiego rozwoju, drogą szeroką, prostą, nie krętą, nie wyboistą, w myśl zasady: jak najmniej przeszkadzać, jak najwięcej zbierać...”.*

*Przewodniczący Rady Powiatu przeszedł do pkt 7 porządku obrad.*

## **Pkt 7. Dyskusja radnych nad wspólnym stanowiskiem Rad Samorządów Powiatu Elckiego wobec Karty Samorządności.**

*Przewodniczący A. Wiszowaty otworzył dyskusję.*

*Radny Rady Miasta Elku Bogusław Wisowaty zawnioskował o ograniczenie dyskusji do zadawania tylko jednego pytania, do 3 minut na wystąpienie.*

*Przewodniczący Rady Powiatu Elckiego zaproponował ograniczenie wypowiedzi do jednego pytania, do 5 minut.*

*Radny Rady Powiatu Elckiego Mariusz Laskowski zasugerował, żeby radni, kluby radnych wyraziły w dyskusji swoje stanowiska, opinie, „natomiast pytanie, nie wyobrażam sobie, kto z nas jest kompetentny, kto miałby na to pytanie odpowiadać, kogo będziemy pytali...”.*

*Przewodniczący A. Wiszowaty przychylił się do powyższego.*

*Radny R. Skawiński powiedział: „trudno w ogóle zakwestionować treść Karty Samorządności, to są rzeczy oczywiste, nikt ich nie kwestionuje, poza dyskusją, natomiast... wszystkie te rzeczy oczywiste, cały ten spektakl, jaki wokół tego jest organizowany, włącznie z wystąpieniem, bardzo kompetentnym, pana dra, szkoda, że nie słyszeliśmy całego, jest po prostu próbą przykrycia fragmentu, który zacytuje: ograniczenie praw wyborczych obywateli, pozbawienie przedstawicieli mieszkańców gmin samodzielności w realizacji zadań publicznych, swobody gospodarowania ich wspólnym majątkiem, wolności we współdziałaniu z innymi jednostkami spowoduje zahamowanie rozwoju lokalnego, zgodnego z oczekiwaniami mieszkańców, odbieranie kompetencji gminom, powiatom i województwom, przekazywanie ich administracji centralnej, oddalanej od obywateli i niepoddanej ich kontroli, to odejście od demokracji, stanowczo się temu sprzeciwiamy, domagamy się, aby rządzący i stanowiący prawo przestrzegali i szanowali konstytucyjne zasady ustroju naszego państwa, które przypominamy w niniejszej Karcie. Przecież to normalnie można wypisać na sztafki... i maszerować po ulicach Warszawy. Zapraszam. Jeżeli państwo uważacie, że to jest wasze*

miejsce, to zapraszam, zresztą w tych gremiach, które to opracowywały się tacy działacze samorządowi, którzy w tego typu imprezach uczestniczą. Powiedział również pan Z-ca Prezydenta, że... to stanowisko przyjęły... tysiące samorządów. Sprawdzalem na stronach internetowych, do końca maja przyjęło 17 powiatów, to jest mniej więcej 5%, dlaczego Powiat Elcki ma być kolejnym 18, czy tam nie wiem którym... cóż się u nas takiego dzieje..., dlaczego my mamy występować przeciwko rządowi, który w istocie rzeczy działa na rzecz takich społeczności, jak nasza właśnie, na rzecz tych terenów. Państwo zarzucacie, że ci ludzie w Warszawie są oderwani od rzeczywistości... i być może nie mają doświadczenia samorządowego, to nie ma doświadczenia samorządowego poseł Kossakowski, który był radnym Powiatu Elckiego i etatowym członkiem zarządu, nie ma doświadczenia samorządowego pani senator Małgorzata Kopiczko, która była i radną, i członkiem zarządu itd., przecież w sejmie zasiadają byli marszałkowie województw, wicemarszałkowie, członkowie zarządu województw, prezydenci, wójtowie. Oni nie mają doświadczenia, dlaczego my stwierdzamy, że oni nie mają doświadczenia. Proszę bardzo, my możemy przyjąć tę Kartę, ale bez tego wstępu, który jest wyraźnym wstępem antyrządowym i państwo próbujecie wpisać samorząd... z naszych terenów w jakieś antyrządowe działania, po co jest to nam potrzebne. My jesteśmy klubem politycznym, ale nigdy nawet nie próbowaliśmy przynosić na grunt samorządu żadnych jakiś tam rozgrywek politycznych, które są, bo my się tym nie zajmujemy, my interesujemy się sprawami naszego powiatu, szkół, dróg, pomocy społecznej, pomocy rodzinie itd. a nie jakimiś tam rzeczami w tej chwili urojonymi. Jakie to prawa wyborcze obywateli są ograniczane, proszę podać jakieś przykłady... Takie jest nasze stanowisko i dlatego my stanowczo sprzeciwiamy się mieszaniu samorządu do jakichś tam rozgrywek, nie wiadomo jakich, nie wiadomo komu potrzebnych...”.

Z-ca Prezydenta A. Urbański powiedział, iż spotkał już się z tym, że cokolwiek się w tej chwili nie powie, to jest się przeciwko partii rządzącej, „jeżeli ma się inne zdanie na temat reformy oświaty, jest się przeciwko, jeśli się ma inne zdanie na temat czegokolwiek w ogóle, jest się przeciwko, jest się wrabiany w jakieś polityczne ruchy... Moje koleżanki z Solidarności były na manifestacji przeciwko reformie oświaty... i ubrano je w to, że one są zwolenniczkami KOD-u, mimo że głosowały na PiS, jestem o tym przekonany w 100%, i to jest właśnie coś, czego samorząd w Polsce powinien unikać - unikać dyskusji politycznej. Ja już odpowiadam, bo pan Ryszard poprosił: proszę mi pokazać, a więc pokazuję 62 art. Konstytucji mówi o tym, że każdy obywatel ma zagwarantowane prawo bierne i czynne... ograniczyły je zapowiedzi partii rządzącej... 1.700 samorządów się myli w Polsce... ale nie zostały inne zapowiedzi wycofane, nie byłoby tego zgromadzenia dzisiejszego, gdyby nie właśnie te wypowiedzi. Widzimy co się dzieje... co idzie za tymi zapowiedziami i to nie jest tak, że my chcemy kogokolwiek krytykować, bo rząd podjął bardzo dużo dobrych decyzji... z którymi się wszyscy zgadzamy i z których jesteśmy zadowoleni, natomiast nie można... bo to państwo płaczącie samorząd w jakieś polityczne zagrywki. Czy nie jest ograniczaniem praw wyborczych ta zapowiedź i tego 62 art. Konstytucji, jest... to dzisiejsze nasze spotkanie, ono nie powinno mieć charakteru jakiś debat, dyskusji, mamy stanowisko, które przyjęło 1700 ponad samorządowców na spotkaniu, tak, jak tu jest napisane na początku tego... dokumentu - w Warszawie 16 marca 2017 r., tam byli przedstawiciele wszystkich... poziomów samorządu terytorialnego, zostało to przyjęte, nie jako sprzeciw przeciwko... komukolwiek, jest to przyjęcie jako wyświeślenie takiego kierunkowskazu dla rozwoju samorządów w Polsce i dla układania relacji między rządem a samorządem. Bez względu na to, czy to jest ten rząd, czy to był poprzedni rząd, czy był jeszcze jakiś rząd, Związek Miast Polskich zawsze krytykował te posunięcia, które są przeciwko myśli samorządowej w Polsce i my jako samorządowcy po to się tutaj spotykamy, żeby tego bronić, żeby na to zwracać uwagę, a nie żeby przeciwko komukolwiek występować...”.

Wójt Gminy Stare Juchy E. Jurkowska-Kawałko odnośnie wypowiedzi, iż samorzady zajmują się teraz polityką, a nie wykonywaniem zadań zauważyła, że Stare Juchy mają najmniejszą powierzchnię i liczbę ludności oraz budżet (12 mln zł rocznie), a w ciągu 10 lat gmina wydatkowała 28 mln zł, dzięki wsparciu pozyskała 18 mln zł środków krajowych

i zagranicznych. Następnie zauważyła, że te osiągnięcia nie są zasługą wójta, ale rad, mieszkańców, „... bo wójt sam, bez ludzi, nie jest w stanie nic zrobić”.

Radny Gminy Kalinowo K. Grzęda, jako doświadczony samorządowiec, odnośnie wstępu zawartego w Karcie Samorządności, wystąpił o jego przerehabilitowanie, a zwłaszcza pogrubionego tekstu: „*Stanowczo się sprzeciwiamy*”, czy też „*Domagamy się*” na „*Prosimy*”. Podał również „*z własnego podwórka*” przykłady łamania samorządności przez władze samorządowe: brak zabezpieczenia dzieci na jego wniosek, czy też zaliczenie drogi gminnej do dróg publicznych przez wójta na wniosek biznesmena, po uprzednim odrzuceniu wniosku mieszkańców w tej samej sprawie.

Prezydenta Miasta Elku T. Andrukiewicz odnośnie odbierania praw, jako przykład podał wczorajsze wydarzenie: „...w Suwałkach, w dawnym mieście wojewódzkim, w siedzibie spółki specjalnej strefy ekonomicznej... gdzie pracują nasze rodziny... wczoraj odebrano głosem Skarbu Państwa uprawnienie, pan Prezes Kierwajtyś, od 21 lat zarządzający strefą, nie otrzymał absolutorium, dlatego że strefa odnotowała największy, najlepszy wynik w tym roku. Skarb Państwa reprezentowany przez przedstawiciela Ministerstwa Rozwoju, przegłosowane zostały samorzady, które stanowią tą strefę, przez Skarb Państwa, przez jednego człowieka. Nam chodzi o to, żeby respektować postanowienia, przez 21 lat budowano strefę ekonomiczną, w której pracują nasze rodziny i my nie chcemy, żeby tą strefą z ramienia samorządu... zarządzał ktoś z jakiejś partii politycznej, niezależnie, czy z obecnie rządzącej, czy przyszłej, nie chcemy, żeby naszemu samorządowi miasta, które oddało 106 ha gruntu do strefy, żeby ktoś z Warszawy przyjeżdżał i zarządzał takim czymś, więc my tylko o tym mówimy, o fundamentalnych prawach i my nie chcemy... walczyć z rządem, my nie chcemy wyjść z transparentami. Chcemy mówić... Drodzy Rządzący wysłiście od nas, szanujcie nas. Nikt nie powiedział, że Senator, czy pan Poseł nie znają się na samorządzie, może mają ważniejsze sprawy, priorytety, ale generalnie my chcemy, żeby podejmować dyskusję i z nami dyskutować i na takie działania, ja nie chciałbym się godzić, że samorząd przez 21 lat o czymś decyduje, przychodzi rząd, przychodzi jeden człowiek, który jest 21 dni w strefie ekonomicznej, w radzie nadzorczej i on decyduje o tym, że Prezes nie powinien otrzymać absolutorium. Najlepszy wynik w historii, najwięcej zatrudnienia, największe sprzedaże, najwięksi inwestorzy, którzy przychodzą do Powiatu Elckiego, gdzie pracują ludzie z Kalinowa, ze Starych Juch, z Prostek, ma być to odrzucone, my chcemy, żeby to było normalnie, tylko o to prosimy... Do mnie też mieszkańcy przychodzą, mówią panie Prezydencie sprzeciwiam się, że ta droga jest tak prowadzona, siadamy... rozmawiamy, ja się nie obrażam i nie uważam, że ten ktoś ze mną walczy, przecież on może lepiej się zna, bo mieszka na co dzień na danej ulicy... Domagają się mieszkańcy różnych rzeczy w każdej gminie, czy to jest coś obraźliwego, nie, bo każdy, kto wybierze radnego ma prawo domagać się od niego, ma prawo żądać, ma prawo sprzeciwić się czasem. Ja chciałbym żebyśmy to rozumieli, nie występujemy przeciwko rządowi, chcemy tylko, żeby respektowano nasze prawa...”.

Radny T. Bartnik powiedział, że nie rozumie, dlaczego Rady Samorządu Powiatu Elckiego mają przyjąć to stanowisko oraz zapytał, czy od czasu powstania powiatów były podejmowane jakiegokolwiek stanowiska, kiedy rządziły koalicje SLD i PSL-u, Platformy i PSL-u. „Wprowadzono w błąd, nas wszystkich radnych i mieszkańców, nie tylko powiatu, miasta i gmin, ale całej Polski. Ciągłe mówiono: nie ma środków na drogi, oświatę, szpitale, na leczenie, gdzie były wtedy struktury powiatowe i gminne, dlaczego wtedy nie podnoszono głosu, dlaczego nie wystosowywano apeli, tak było dobrze, teraz jest zagrożenie, to jest czysto polityczna sprawa i ja bym prosił bardzo tutaj wszystkich... radnych, żeby odrzucili projekt stanowiska, żebyśmy się nie dali wplątać w tryby... tych układów politycznych i... partyjniackich, bo to jest czysto... partyjny ruch, bo PiS rządzi. Ja tu nie widzę żadnego zagrożenia jakiegokolwiek demokracji, my tu teraz próbujemy z powiatu i gmin zrobić jakiś układ partyjny i polityczny, tak się nie robi. Ten projekt... uważam za czysto polityczną akcję wprowadzającą podziały... żadnego zagrożenia demokracji nie widzimy, samorzady kwitną, ten dokument jest spójny, żadne prawa... wolności obywatelskiej w kraju nie są zagrożone.



*Uważam ten dokument za całkowicie polityczny, negatywnie wpływający na nastroje i wprowadzający elementy wojenki... Przypominamy sobie wojnę... Gmina Elk-Miasto Elk w sprawie... poszerzenia granic...".* Odnośnie powyższego odczytał zapisy zawarte w Karcie, które odnoszą się do granic i terytoriów społeczności lokalnych i regionalnych, i stwierdził: *„będę się bardzo cieszył, że już tam więcej nie będzie wojny, że już ludzie nie trafią do szpitali, będziemy spokojni, że nie będzie tutaj miasto sięgało po ziemię”.* Radny odnośnie przestrzegania zasad demokracji przypomniał również Zarządowi Powiatu Elckiego Elckiemu, że nie zastosował się do prawomocnego wyroku Sądu w sprawie naboru w Zespole Szkół nr 3 i zaapelował do radnych o organizowanie wspólnych spotkań w kwestii zmian w edukacji, opłat za wodę, ścieki, problemów mieszkańców Powiatu Elckiego.

*Radna Powiatu Elckiego Krystyna Cegielka* odnośnie słów Prezydenta Miasta Elku, iż nie chciałby by funkcję Prezesa Specjalnej Strefy Ekonomicznej pełnił polityk przypomniała, że pan W. Kierwajtys jest założycielem i członkiem Platformy Obywatelskiej.

*Prezydent Miasta Elku T. Andrukiewicz* odpowiedział, że pan W. Kierwajtys 20 lat temu był Z-cą Prezydenta Miast Elku i tworzył samorząd elcki będąc jego sekretarzem *„i samorzady w porozumieniu wtedy delegowały pana Prezesa, tak jak część z państwa jest członkami partii politycznych, niczemu to nie przeszkadza, a my nie chcemy, ja jasno podkreśliłem, żeby delegowano do nas z Warszawy, z Olsztyna, z Suwałk kogoś, kogo nie znamy i kto nie pochodzi ze środowiska samorządowego, a jest to wyłączne uprawnienie, póki co, samorządu, które zostaje odebrane właśnie takim... działaniem, bo jest to zapisane w statucie i w prawie, które chcielibyśmy, żeby szanowano, jak najlepiej szanowano, niczego więcej... nie powiedziałem”.*

*Radny A. Polkowski* przypomniał wojnę o nienaruszanie integralności Gminy Elk i późniejszą zmianę ustawy w tym zakresie oraz powiedział, że w trakcie sesji nie zostało przedstawione *„co będzie zmienione, kiedy, w jakim zakresie, nic, dyskutujemy o niczym. Jesteśmy... wplątywani w grę polityczną. To wstyd, że coś takiego tutaj się dzieje...”.*

*Starosta Elcki M. Chojnowski* zwrócił uwagę, że nie było też propozycji odnośnie zmian w edukacji, a obecne zbieranie podpisów przeciwko uchwalonej już reformie jest spóźnione. *„My nie wiemy, jakie do końca będą propozycje rządowe, a może to nie będą propozycje rządowe, a może to będą propozycje poselskie, których nie trzeba z nikim uzgadniać, międzyresortowe uzgodnienia przecież są, jeżeli chodzi o projekty rządowe, tego nie wiemy. My wiemy tylko tyle, że pan Prezes Jarosław Kaczyński powiedział, że: no tej dwukadencyjności na pewno nie będzie od teraz, a może będzie za jakiś czas. Być może to jest dobry pomysł, tylko rozmawiajmy o tym, to mówiłem, ja o to apeluję, żebyśmy rozmawiali, żeby rząd z tymi, którzy są tutaj rozmawiał, żeby przynajmniej spytał o zdanie. Owszem może jego nie wykorzystać... nie musi wcale, ale rozmawiajmy, a tej rozmowy brakuje, bo można uchwalić... likwidację powiatów... też takie pomysły są... dobrze, ale mówmy o tym... Pan Radny mówi, że... nie ma żadnych dokumentów, no nie ma, przed reformą edukacji też nie było”.*

*Wójt Gminy Kalinowo A. Bezdziecki* powiedział, że nie sprzeciwia się działaniom, które są prowadzone, był za reformą edukacji, likwidacją gimnazjów, natomiast *„dziś przy zmianie przepisów, przy zwiększonym nadzorze, ja mam mniej uczniów w gminie, ja mam mniej oddziałów w gminie, a mam 120 godzin więcej... do rozdysponowania wśród nauczycieli... Pani Minister mówiła, że będziemy nauczycieli zatrudniać, tak 120 godzin... 6 etatów... tylko, co ja zrobię za 2 lata, kiedy już dzisiaj wiem, że nie wszyscy nauczyciele będą mogli tą pracę znaleźć, a byłem za reformą edukacji... ale przychodzi moment, kiedy człowiek zderza się z rzeczywistością, bo ja słyszałem w telewizji, jak pani Minister mówiła... że będziemy mieli tyle pieniędzy na wyposażenie, proszę mi pokazać te pieniądze...”.*

*Przewodniczący Rady Powiatu* po wyczerpaniu dyskusji, przystąpił do pkt. 8.

**Pkt 8. Podjęcie wspólnego stanowiska Rad Samorządu Powiatu Elckiego w sprawie Karty Samorządności.**

*Przewodniczący A. Wiszowaty przystąpił do głosowania.*

„Za” podjęciem stanowiska głosowało 55 radnych, „przeciw” 11 i 1 radny „wstrzymał się” przy głosowaniu.

*Przewodniczący Rady Powiatu oświadczył, że stanowisko zostało przyjęte.*

**Pkt 9. Zakończenie sesji.**

Po wyczerpania porządku obrad *Przewodniczący Rady Powiatu Elckiego Andrzej Wiszowaty* zamknął obrady nadzwyczajnej sesji Rady Powiatu Elckiego, Rady Miasta Elku, Rady Gminy Kalinowo, Rady Gminy Prostki, Rady Gminy Stare Juchy.

Protokołowała:

*Edyta Dzięgielewska.....*

Przewodniczył obradom:

*Przewodniczący Rady Powiatu Elckiego*

*Andrzej Wiszowaty.....*